

Cổ Học Tinh Hoa – Sách Trang Tử

ĐÁM TANG CỦA TRANG TỬ

Thái Bá Tân phóng tác

Khi thấy thầy sắp chết.
Các học trò thì thảo
Nên tổ chức tang lễ
Nhỏ hay to thế nào.
Trang Tử nghe, bèn nói:
“Các trò khỏi bận lòng.
Ta lấy trời làm quách,
Phong thủy là núi sông.
Hai viên ngọc bích lớn
Là mặt trăng, mặt trời.
Muôn vàn hạt châu báu
Là sao sáng khắp nơi.
Đồ cúng là hoa trái
Và muông thú đời này.
Hương khói luôn nghi ngút
Là gió thoảng, mây bay...
Được chết, về với đất,
Thả hồn theo núi sông.
Thế là mãn nguyện lắm.
Các trò khỏi bận lòng”.

Cổ Học Tinh Hoa – Sách Lễ Ký

THAY CHIẾU KHI CHẾT

Tăng Tử ốm, sắp chết.
Trò - Nhạc Chính, Tử Xuân
Luôn ngày đêm túc trực.
Con - Tăng Nguyên, Tăng Nhân.
Còn có thêm cậu bé
Cầm nển đứng bên ông.
Bất chợt nó lên tiếng:
“Nhu thế có nên không,
Rằng thầy, theo thứ bậc,
Là kẻ sĩ, túc nho,

Mà chết, nằm trên chiếu
Thuộc vào bậc quan to?”
Tăng Tử giật mình nói:
“À quên, chiếc chiếu này
Của Quý Tôn, nước Lỗ,
Tặng, ta chưa kịp thay.
Ông là bậc quyền quý,
Thuộc vào hàng quân vương.
Chiếc chiếu này không hợp
Với ta, người bình thường”.
Rồi Tăng Tử nâng nặc
Đòi thay chiếc chiếu gai.
Con ông, Tăng Nhân, nói:
“Thưa cha, đợi đến mai”.
Ông đáp: “Nó nói đúng.
Đấng quân tử ở đời
Phải tuân theo lễ nghĩa,
Để không bị chê cười”.
Rồi học trò, con cái
Đành nhẹ nhàng đặt ông
Lên chiếc chiếu gai mới.
Ông mỉm cười hài lòng.
Một lát sau thì chết,
Để lại cho mọi người
Thêm một bài học quý
Về lễ nghĩa ở đời.

Cổ Học Tinh Hoa - Sách Thông Chí
LỆCH THỪA KHÔNG BẰNG NGAY THIẾU

Kiều Lâu là cao sĩ
Nước Tề thời Xuân Thu.
Trung thực và khí khái,
Như một bậc đại phu.
Nhiều nước mời làm tướng,
Ông dứt khoát nói không.
Được Uy Vương kính trọng
Như người thầy, người ông.
Khi chết, ông nghèo lắm.
Chỉ có một chiếc chăn

Không che kín thân thể.
Được đâu thì hở chân.
Tăng Tử đến thăm viếng,
Thấy vậy bảo vợ ông:
“Đắp chéo chăn có thể
Che kín người, nên không?”
Vợ ông đáp: “Không được.
Xin cứ để thế này.
Ông ấy vốn nổi tiếng
Người ngay thẳng xưa nay.
Đắp lệch là trái đạo.
Thà cứ đắp chân phương.
Chồng tôi cả khi chết,
Không muốn trái đạo thường”.
Tăng Tử không dám trái,
Chỉ thầm nghĩ trong lòng:
Một người vợ đạo nghĩa,
Rất xứng đáng với chồng.

THÁI BÁ TÂN PHÓNG TÁC

Giải nghĩa:

1. Kiêu Lâu: người nước Tề, một bậc ẩn sĩ có tiếng thời ấy.
2. Vua Uy Vương đời nhà Chu.